

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrsko dežele za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . . K 22.— | Četrto leta . . . K 5-50
Pol leta . . . . „ 11.— | En mesec . . . . „ 1-90

Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . . K 25.— | Četrto leta . . . K 6-50
Pol leta . . . . „ 13.— | En mesec . . . . „ 2-30

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Šuman in Merk.

Duvmirat Šuman — Merk v našem deželnem šolskem svetu deluje neprestano in v tako lepem soglasju, da se proštu Klofutarju od samega veselja noč in dan tresé srčna mrena. Šuman-Merk, — povsod drugod bi bili take stare gospode že davno poklicali v zaslužni pokoj! — ta pa sta obtičala v našem deželnem šolskem svetu kakor dva petrefakta, in prav nič ni upanja, da bi se jih že kmalo iznebili! Kaj je naši vladi mar šolstvo na Kranjskem, posebno ljudsko šolstvo, ki gre itak na račun dežele? Zategadelj pušča Merka in Šumana pri delu, ali prav za prav pri nedelu. Že dolgo časa opazujemo, da gre referentu Merku tendenca na to, da bi zbežal vrste naprednega našega učiteljstva s tem, da jih prezira. In prišli bomo prej kot ne v kratkem do tega, da bode moral vsak kompetent za to ali ono učiteljsko mesto izkazati prvič, da so se mu cepile „koze“, in drugič, da je bil deležen škofovih eksercij. Kar hočejo duhovniki, to sto-

rita Merk in Šuman, ker ga ravno nimamo člana v deželnem šolskem svetu, ki bi pokazal tema gospodoma zobe! V dokaz tej trditvi imenovanje nadučitelja za Rakek, kjer se je imenoval človek, katerega c. kr. okr. šolski svet niti v terno postavil ni bil, ki pa je ugajal Merku in Šumanu, — le tega inšpirira, kakor znano, gosp. dr. Šušteršič, — prej kot ne zategadelj, ker se hlina za fanatičnega klerikalca. To, kar se je zgodilo na Rakeku, zgodilo se bode tudi v Šent Vidu pri Zatičini, če se že ni zgodilo! Natanko tega ne vemo, ker o zadnji seji deželnega šolskega sveta še nimamo popolnega poročila. Zatorej pravimo, če se še ni zgodilo, se bo pa zgodilo!

V Št. Vidu pri Zatičini razpisana je služba nadučitelja. Poizvedeli smo, da se je ves tamošnji klerikalni aparat zavzel za ondotnega sedanjega voditelja, Ivan Kremžarja, kateri je v vseh zadevah drugi dobropoljski Jaklič. Imenovani voditelj je marioneta v farovških rokah, pravi farovski hlapec in kimovec. Nobena stvar se, kakor čujemo, ne zgodi pri šoli, ne da bi šel ta kimovec v župnišče po svet. Povedano nam je iz gotovega vira, da Ivan Kremžar ni več ne petja in ne godbe. Kako li hoče biti tak človek nadučitelj na čveterorazrednici in nadzorovati pri pouku svoje kolege, ako sam ni zmožen poučevati vseh predmetov? Daleč na okrog pa je znan tudi njegov značaj in njegova udanost alkoholnim tekočinam. Če bodo taki učitelji nastavljeni za nadučitelje štiritirazrednicam, zakaj bi se sploh potem učitelji nadalje izobrazovali in trudili, ako dobi vedno le oni najboljšo službo, kateri se zna le dobro hliniti in klečepaziti okoli duhovščine, ter po prodajalnah popivati? — Izrazil se je neki sam, da mu je služba zagotovljena, ker ima vso duhovščino na svoji strani. Za Boga, kje je pa pravica? Tamošnji narodnjaki bi bili, kakor smo čuli, zelo nezadovoljni s tem imenovanjem, seveda bi se pa s tem imenovanjem zelo ustreglo klerikalcem, saj bi bili potem oni gospodarji šole.

Ali vzlic vsemu temu ima Kremžar v istini največ upanja, da postane nadučitelj — Šent Vida. In to samo zategadelj, ker duhovščina tako hoče! Zares je skrajni čas, da se odpravijo neznosne te razmere iz deželnega šolskega sveta, in naprednih strank dolžnost je, da skupno naskočijo reakcionarstvo, ki se sedaj ošabno šopiri v deželnem šolskem svetu. Deželnemu predsedniku, ki je včasih energičen, bi pa svetovali, da naj si Merka in Šumana malo bolj od blizu ogleda, in gotovo se prepriča takoj, da sta omenjena gospoda res tako „modra“, da jima gre po vsi pravici „modra“ pola!

Nasprotja v slovenski politiki.

III.

Razmotrivši našo zunanjo in parlamentarno politiko, vrnimo se k naši domači, notranje-narodni politiki; morda najdemo tu kaj boljših pojavov.

Želeti bi bilo seveda, saj ne more biti dobre višje politike, če nima notranja domača politika prave vrednosti. Med obojimi je tesna zveza.

Kaka pa je ta notranja, gospodarska in kulturna politika naših poslancev?

Kar se tiče zunanje in državnozbornske politike, rekli smo že, da je slovenski program velika uganka. V državnem zboru se je zopet nedavno pokazala brezprogramnost naša, ko je bilo alfa in omega naših državnikov, na kak način rešiti ali ohraniti jedino našo spasiljico (ubogi narod, katerega eksistenca bi bila odvisna samo od milosti znane „žlahte“) aristokratsko-klerikalno poljsko češko-nemško pravico. Kál-lay, kateri opazuje počenjanje svojih zaveznikov, naših zastopnikov, ima tako seveda vzrokov dovolj, da slika — in v resnici jih slika — jugoslovanske politike vsemu svetu, posebno francoskim diplomatom, kot politične analfabete.

Pa ako v zunanji in državnozbornski politiki naši zastopniki v navdušenju svoje

„delavnosti“ vsaj par kozlov poderejo, katere lahko registrujemo, nimamo v domači politiki niti tega. Tu je razen par resolucij na Štajerskem proti Gradcu (izhajajočih bolj od strani deželnih poslancev, katerih tu načeloma nimamo v mislih) malone tabula rasa; kritika je torej potem nemo-goča, in nam je delo prihranjeno . . .

Sicer bo morebiti ta ali oni poslanec svojim volilcem razkladal, kako se je potezal za gorensko železnico; no, kak pameten slovenski kmet bi mu lahko odgovoril, da Slovenci doslej nimamo še skoro ničesar izvažati; kdor pa ne izvažá, ne more tudi nič kupovati iz tujine in tako bo eventualna železnica le transito-cesta za tujce; in za to železnico se potezajo naši poslanci, samo da bi se reči moglo, da se potezajo sploh za kaj. Sicer pa umemo ceniti trgovinsko zvezo s Trstom, ker vemo, ko bi padla Praga in padel Trst, bi bilo po Čehih in Slovencih. Samo ne verjamemo, da reši sedaj ta železnica agrarne Slovence.

* * *

Po tej več ali manj negativni, pa gotovo potrebni kritiki naše takozvane politike dovoljuje si pisec še par pozitivnih opazk.

Slovenci so v pretežni večini kmetje; samo na Kranjskem so mesta slovenske, in še tu je obrt, trgovina in industrija zelo v nemških rokah; tega ne spremene čez noč niti samoslovenski ulični napisi, ampak jedino le žilavo, trezno delo vseh naših slojev.

Stanje današnjih kmetov in malih obrtnikov je v vsej Evropi skrajno žalostno in skrajno žalostno, je tudi pri nas.

V Nemčiji je obči blagostan mnogo večji nego v našem cesarstvu; akoravno je tam samo 30% prebivalcev, ki se bavijo z agrikulturo, in na koje odpada vsled visoko razvite industrije mnogo materialnega blagoslova, vender je v Nemčiji agrarno vprašanje zelo pereče, in krčevito delujejo politiki, učenjaki in uradniki na to, kako dvigniti blagostan poljedelcev. Koliko bolj bi se v tem oziru moralo delovati v

LISTEK.

Vodovje narašča.

Francoski spisal Emile Zola.

(Dalje.)

Gaspard pa se je nehal smejati. Poskusili smo iznova ter uprli s podvojeno močjo drogove v streho. Končno se je rodila v Pierru misel, da bi zlezal zopet nazaj na sleme strehe ter potegnil plav s pomočjo vrvi na drugo stran. Hotel nas je tako spraviti iz toka. Ako bi potem skočil na plav nazaj, bi bilo lahko, oddaljiti se. Toda Gaspard se je spomnil, da je obljubil rešiti nesrečno Aimée, katere tužne klice smo čuli še vedno. Da jo dosežemo, morali bi vprek po cesti, skozi strašni tok, proti kateremu smo se borili že tako dolgo.

Vprašuje me je pogledal. Jaz sem bil obupan; še nikdar ni divjal v moji duši tak boj. Morali smo staviti osem človeških življenj v nevarnost. A vendar nisem imel moči ustavljati se groznim klicem na pomoč.

Dà, dà, sem dejal Gaspardu; „ni drugače, pustiti je ne moremo“.

Sklonil je glavo ter niti besedice znil. Potem je začel zopet s svojim drogom delati s tem, da ga je upiral v ostanke sten, kateri so štrleli iz vode. Peljali smo se

preko naših hlevov mimo sosedove hiše. Toda ko smo pripluli do ceste, tedaj smo vsikriknili. Zgrabil nas je tok, nas potegnil seboj ter nas gnal nazaj k hiši. To se je zgodilo v jednem samem trenutku. Naš plav se je sukal kakor suh list, in prav takrat, ko smo zavpili, smo tudi že začutili, da smo butnili z velikansko silo ob streho. Naše plovilo se je zdrobilo, odtrgane deske so se razpršile, in mi vsi smo popadali ven.

Kaj se je zgodilo potem, ne vem več. Spominjam se samo, da sem videl, kako je nesla voda na hrbtu ležečo teto Agato; krila so jo vzdrževala še nekaj časa, potem pa se je potopila, držeča glavo nazaj, in ne da bi se branila.

Vsled hude bolečine sem se zopet zavedel. Pierre me je potegnil za lase na streho. Obležal sem in topo zrl okoli sebe. Pierre pa je skočil zopet v vodo. In v svojem polnezavestnem stanju sem se čutil, ko sem mesto njega zagledal nenadoma pred seboj Gasparda, ki je držal Veroniko v svojih rokah. Položivši jo poleg mene, je skočil iznova v vodo ter se prikazal z Marijo. Njen obraz je bil bleed kakor vosek in otrpel, da sem mislil, mrtva je. Potem se je potopil še jedenkrat. Toda to pot je iskal brez vspeha. Pierre ga je podpiral v njegovem trudu. Pogovarjala sta se, toda razumeti nisem mogel, kaj govorita. Ko sta

potem vsa izmučena splezala na streho, sem ju vprašal:

„In teta Agata — in Jacques — in Roza?“

Zmajala sta z glavo. Velike solze so jima tekale iz oči. Iz tega, kar sta mi povedala, sem spoznal, da je Jacquesu neko bruno razbilo glavo. Roza se je oklenila trupla svojega moža, kateri jo je potegnil seboj v globočino. Tete Agate nista mogla najti. Bržčas je reka pognala njeno truplo skozi odprto okno v hišo pod nami.

Dvignil sem se in pogledal tja na streho, kjer je stala Aimée. Toda voda se je dvigala vedno višje. Aimée se ni oglašala več. Videl sem samo njeni iztegnjeni roki, v katerih je držala nad vodo svoja otroka. Potem pa so se potopili vsi in nad njimi se je zaprla od lune obsevana vodna gladina.

V.

Bilo nas je samo še pet. Le še ozko progo slemena nam je pustila voda. Jeden dimnik je bil že odtrgan. Morali smo Veroniko in Marijo, ki sta bili napol onesveščeni, dvigniti in ju podpirati, sicer bi bili pljuskali valovi preko njiju nog. Polagoma sta se zopet zavedli, in naša groza je naraščala, ko sta drgetaje od mraza in mokrote klicali vedno in vedno, ne, umreti nečeta. Mi smo ju tolažili, kakor se miri majhne otroke, in jima pravili, da ne bosta umrli, da ju bomo že ubranili smrti. Toda verjeli nam

nista več, kajti vedeli sta, da morata umreti. In vsakokrat, kadar je prišla beseda umreti preko njiju ustnic, so jima zašklepotali zobje, in od groze sta se vrgli druga drugi v naročje. Pri kraju je bilo. Od porušenih vasi okoli in okoli ni bilo videti ničesar več. Samo s cerkvenega stolpa, ki se je dvigal nepoškodovan proti nebu, so se čuli sém k nam glasovi rešenih. V daljavi pa smo slišali šumeti vodo. Čuli nismo nobene hiše več podirati se. Bilo je, kakor da se nam je sredi oceana potopila ladija, tisoče milj oddaljena od zemlje. Jedenkrat pa se nam je zazdelo, da čujemo udarce vesel. Počasne, pravilne udarce, ki prihajajo vedno bliže. Ah, ta sladka glasba nade, in kako smo vsi planili kvišku, da bi videli! Zadrževali smo svojo sapo. Toda zagledali nismo ničesar. Nepremično je ležala rumenkasta gladina, tu in tam se je videla temna senca, vršiček drevesa ali ostanek porušenega zidu, toda ganilo se ni nič.

Včasih, kadar smo videli proti nam pluti sveženj mrve ali prazen sod, smo mahali veselo s svojimi robci, dokler nismo spoznali svoje zmote ter omahnili nazaj v svoj nemi strah. Toda vedno iznova smo začuli oni čudni šum, ne da bi mogli do-gnati, kaj da je.

„Ah, sedaj vidim“, je vskliknil Gaspard nenadoma. „Le glejte tja, velik čoln!“

og. bi s... živ
Slovinci kmetje, to še ni
sramota; če pa ne razumemo duha
časa, če ne razumemo dandanašnjega osod-
nega boja med poljedelstvom in industrijo,
med malim obrtnikom in kapitalistom, če
ne razumemo na polju duha svetovne po-
litike, katera objema vso zemeljsko oblo,
kjer moramo i mi svoje primerno mesto
zavzemati, če ne umemo v teh raznih
ozirih zastopati svoje življenske koristi.

V Nemčiji se že sedaj pojedine stranke
krčevito pripravljajo na trgovske pogodbe,
ki jih bo Nemčija l. 1903 sklepala z drža-
vami. Najbolj se pri tem za kmetijske inte-
rese ogrevate katoliški centrom, ki ima
glavno oporo v kmetih, in konservativci.

Akoravno so naše razmere drugačne
kot v Nemčiji, vendar bi naši politiki pri
nemških agrarcih dobili to ali ono vspod-
budo. Posebno pa bi naj naši klerikalci pri
po srcu, če tudi ne po političnem razumu
sorodnem centru hodili v šolo, akoravno
tudi slava tega že pojema, ker Windthor-
stov ni nobenih več; če boljše izobraženi, ne
bili bi pristaši naše klerikalne politike na
tej nizki stopinji, katera znižuje ves ostali
slovenski politični nivo, in kaj slabo so-
glaša s tradicionalno prebrisanimo rimsko
politiko.

Politika je umetnost in veda; za po-
litiko se zahteva zmoglosti in energičnega
delovanja. Naj napro vsi sloji našega na-
roda, posebno pa naša inteligenca, vse
svoje sile, da bo slovenski narod pomenjal
enkrat sam, iz svoje lastne moči politično
nekaj pred svetom, na kulturnem polju
nekaj reprezentiral, da bo slovenska poli-
tika enkrat neka bistvenost z gotovim pro-
gramom, ne pa kakor je danes, ali konglom-
merat smešnih nedoslednostij, ali pa pra-
zen nič!

Dr. P. R.

V Ljubljani, 27. junija.

K položaju.

Slovenski državni poslanec Grego-
rec je poročal volilcem v Cerkvah. Spre-
jela se je resolucija, v kateri se jugoslo-
venski poslanci pozivljajo, naj izdajo čim
prej skupno izjavo proti nemškemu drža-
vnemu jeziku ter naznanijo vladi, da bodo
Slovani smatrali neugodno rešitev jezikov-
nega vprašanja kot casus belli. — Posl.
prof. Pfersche, ki je postal znan vsled
svojega noža, katerega je hotel rabiti med
obstrukcijo Nemcev, je poročal v Steyru.
Dejal je, da so zahteve Čehov nezmerne
ter se potezal za nemški državni jezik.
Končno pa je obžaloval, da se je vlada
umaknila argumentom sile ter vsled češke
obstrukcije zaključila državni zbor. Pfersche
je pač pozabil, da se je vlada pred dvema
letoma udala tudi nemški sili, v kateri je
igral prav znamenito ulogo njegov nož! V
Kojetinu je govoril državnozborni podpred-
sednik dr. Začek, ki je dejal, da je po-
polna enakopravnost najmanj, kar more
zahtevati češka dvetretjinska večina na Mo-
ravskem. To si naj zapomnijo birokrati, da
Čehi nikdar ne dovolijo nemščini prvega
mesta. Večina se ni razbila radi nesoglasja

Z iztegnjeno roko je kazal na temno
točko v daljavi. Jaz nisem mogel videti ni-
česar, Pierre takisto ne, toda Gaspard je
ostal pri svoji trditvi. In bil je resnično
čoln. Vdarci vesel so prihajali vedno bližje,
dokler jih nismo začuli tudi mi. Počasi je
plul dalje, zdelo se nam je, da kroži okoli
nas, a da se nam ne bliža. Samo še to
vem, da smo bili v tem trenutku kakor
blazni. Ltezali smo svoje roke in kričali iz
polnega grla. Kričali smo psovke proti čolnu
ter ga zmerjali, da je bojazljiv, mej tem pa
je plul tih in črn dalje. — Ali je bil res
čoln? — Še danes ne vem tega. Ko pa smo
videli, kako je končno izginil, smo izgubili
svojo zadnjo nado.

Od tedaj pa smo vsak trenutek prič-
kovali, da se boče hiša pogreznila ter nas
pogoltnila. Morala je biti že zelo izpodko-
pana, kaka posebno močna stena je menda
držala še vse kvišku, toda ko se poruši ta,
potegne vse za seboj. Pred vsem pa me je
stresala misel, da streha ne bi mogla nositi
več naše teže. Hiša bi morda lahko stala
še vso noč, toda streha se je začela gibati
vsled neprestanih udarcev brun. Šli smo na
levo stran, kjer je bila streha še precej ne-
poškodovana. Potem pa so se začeli tudi
tu gugati šperovci, in nadejati se je bilo,
da nas ne bodo držali več dolgo, ako nas
ostane vseh pet stisnjenih na istem prostoru.

glede svojega programa, nego zato, ker ni
imela poguma in moči, da bi svoj lastni
program odločno in dosledno branila. Ako
bi bila desnica branila češke pravice, bi
ne bilo prišlo nikdar do češke obstrukcije,
nego bi se bilo dalo Čehom zadoščeno.
Ker pa je desnica prepustila Čehi svoji
usodi, nima nobene pravice Čehom kaj oči-
tati, najmanj pa Jaworski. (Hanba-klici.)
Končno je dejal Začek, da gledajo Čehi
mirno v svojo bodočnost.

Češki tabor na Muški gori

je bil sijajna manifestacija češke politične
zavednosti. Nad 60.000 ljudij se je zbralo,
da pove svoje mnenje o sedanjem položaju
v Avstriji. Prvi govornik, župan v Klaštru,
je dejal, kažoč na deževno nebo, da se
jokajo celo nebesa, ker zastopa cela vrsta
čeških sinov mednarodne ideje, in ker so
se našli ljudje, ki izdajajo politične prin-
cipe češkega naroda. Češki element se hoče
zatrpeti na vsej črti, toda Čehi so si svojih
pravil v svesti ter ne bodo uklonili vratu.
Čehi stoje na straži proti barbarskemu im-
perializmu, ki ga propagira Berlin. Niti
zunanjam niti notranjim svojim sovražnikom
se Čehi ne bodo udali nikdar. Posl. Hořica
je dejal, da se država z nemškim jezikom
ne da ozdraviti. Reaktiviralo naj bi češko
državno pravo kot obrambni nasip proti
Nemčiji. Za obstanek in pravice našega na-
roda se bomo borili vedno z vsemi sred-
stvi, dokler ne pride nad vlado sv. Duh.
Urednik Klofar je naglašal solidarnost če-
ških delavcev s stremljenjem čeških po-
slancev. Urednik Hruby agrarne zveze je
dejil, da se prezirajo v odločilnih krogih
načela Palackega, Havlička, Sladkowskega
in Gregra. Avstrija ne bo močna, ako ne
bo spoštovala češkega narodnega prava.
Čehi se bodo uprli vsem načrtom, ki ho-
čejo Češko raztrgati. Treba pa v boju imeti
potrpljenje. Na to se je sprejela resolucija
proti Koerberjevemu jezikovnemu načrtu in
proti § 14.

Vojna na Kitajskem.

Tsientsin je baje osvoboden. Še 22. t.
m. so bili Rusi pred Tsientsinom prema-
gani ter so imeli okoli 120 mrtvih in okoli
200 ranjencev. Naslednjega dne pa je došla
zadosti močna pomoč, ki je po kratkem
boju s Kitajci zasedla mesto in rešila ondi
oblegane inozemce, katere so Kitajci bom-
bardirali neprestano, in kateri so trpeli tudi
že pomanjkanje živil. 24. t. m. je odšel
večji kor iz Tsientsina, da odmaršira na po-
moč admiralu Seymourju, ki stoji baje 20
kilometrov od Pekina. Pri sebi ima evrop-
ske poslanske, katere je menda rešil iz
Pekina. Boksarji in kitajske čete oblegajo
Seymourja. Kakor se poroča, šteje kitajska
armada 300.000 mož. Dokler ne dospó ruski
in japonski polki, pač ne dosežejo medna-
rodne čete spričo svoje maloštevilnosti no-
benih važnejših uspehov. Proti luki Taku
maršira kitajska vojska, ki šteje 3000 mož,
da se polasti zopet ondotnih fortov. Iz Pe-
kina ni nobenih poročil. Pač javljajo an-
gleški listi mnogo o dogodkih na Kitajskem,
toda te vesti si tako ugovarjajo, da je ab-
solutno nemožno napraviti si pravo sliko.
Gotovo je le, da so se začeli Kitajci jako

Brat Pierre je vtaknil zopet povsem
mehanično svojo pipo v usta. Sukal je svojo
seržantsko brado, gubančil obrvi ter mr-
mral predsé. Naraščajoča opasnost, katero
je videl pred seboj, in napram kateri ves
njegov pogum ni opravil ničesar, ga je za-
čela delati nepotrpežljivega. Z jeznim zani-
čevanjem pljune parkrat v vodo. Potem pa,
ko se je tramovje pod nami udajalo vedno
bolj, je sklenil nekaj, zlezal je s slemena.

„Pierre, Pierre!“ sem zaklical. Slutil
sem poln groze, kaj hoče.

Obrnil se je ter dejal mirno: „Z Bogom
Louis... Glej, predolgo mi traja. Prostor
vam hočem napraviti.“

Potem je zagnal najprej svojo pipo
proč ter skočil na to še sam v valovje.

„Z Bogom“, je rekel še jedenkrat, „do-
volj imam tega.“

Prikazal se ni več. Bil je slab plavalec
in bržčas niti ni skušal rešiti se. Našega
propada in smrti naših dragih ni hotel pre-
živeti.

Na zvoniku je vdarila sedaj dve ura
v jutru. Noč se je nagibala koncu, ona
grozna noč, katera je prinesla toliko solzâ
in smrtnih muk. Suhi prostorček pod na-
šimi nogami je postajal vedno manjši, va-
lovi so igrali in žuboreli okrog nas. Veletoč
je krenil na drugo pot, podrtine so plule
sedaj na desni mimo vasi, vedno počasneje,

energično gibati, in da so velevlasti vse
prekasno začele pošiljati svoje čete. V naj-
večji stiski je pač Anglija, ki ima v Južni
Afriki tako težak položaj, da je Roberts
naznanil vladi, da ne more utrpeti niti
jednega moža. Vlada ga je namreč vpra-
šala, ali more dovoliti, da odideta dve bri-
gadi iz Južne Afrike na Kitajsko prizorišče.
Dosedanji tek vojne v Kitaju je dokazal,
da so kitajski vojniki mnogo boljše, kakor
se je mislilo po vojni z Japonsko. Takratna
vojna ni bila popularna, narod se zanj ni
mogel razgreti, češ, vsega je kriva le krona
in vlada. Tedaj so vojaki, mesto da bi se
borili, v najresnejšem trenutku pobegnili.
Sedaj pa se gre narodu Kitajcev za svo-
bodo in neodvisnost domovine, za staro
domačo kulturo, svojo vero, svojo konser-
vativnost. Leta in leta je trpel, da so mu
„tuji vrage“ trgali kos za kosom domovine,
da je prihajalo vedno več inozemcev na
Kitajsko, ki so mu preobrnilo vse ter z že-
leznicami in tovarnami rušili prejšnji mir
in red. Zato pa se je sedaj uprl ter hoče
s fanatizmom pravega rodoljubja pregnati
in pobiti tuje „pijavke“. Sedanja vojna bo
zategadelj vojna vsega naroda ter zato
najljutejša in najnevarnejša.

Dopisi.

Z dežele, 26. junija. Letos se kaže
vsakemu in tudi najneumnejšemu očesu,
kaj bo s kmetijem na Dolenjskem in Spod-
njem Štajerskem, če se bodo najboljše kmet-
ske moči nadalje tako izseljevale v tujino
kakor doslej. Letos je vedno deževje zavi-
ralo prva pomladanska dela. Njive so
močno s travo zarasle. Prve lepe dni je
šlo vse, kar je moglo na polje. Malo jih je
bilo. Bajtarji so skrbeli najprej zase, večji
kmeti so morali čakati. Še zdaj ni ves
krompir skopan in ogrebljen. Pa se vdere
ploha in zapere zopet vse. Torej dvakratno
delo. In zdaj košnja! Trave je veliko, gosta
je. Dasi se je dosti detelje in trave sveže
pokrmilo, ker je že aprila zmanjkalo suhe
krme, je letos prva košnja obila. Ali kos-
cev ni. Le krepak človek je kaj prida
kosca. Mašine so nepopolne; veliko stratijo,
in je treba koscev za njimi. Stari možje
kosijo. Po trije so videti na travniku, na
katerem bi moralo biti 20 koscev. Prav je,
da so zaslužki večji. Po dve kroni in
nekaj pijače in tobaka se plačuje brez
hrane. Srednji kmetiji manjka delavcev
tako hudo kakor še nikdar prej. Tudi ve-
leposestva, ki bajtarjem drva in listje da-
jejo v odsluženje in jih s tem priklenejo
na delo grajščine, letos ne morejo z delom
naprej; košnja pa po polževo leze. Nekaj
lepih dnij je bilo, v teh bi večje kmetije in
veleposestva 30 do 100 voz spraviti mo-
rale, pa jih polovice niso. Že čaka drugo
delo, spravljanje žita. Vreme pa kaže, da
ostane nestalno, kakor do sedaj. K vsemu
temu pa pride delo v vinogradih. V novih
zasadih ne sme trave biti. Škropljenje,
žvepljanje, vezanje. Ni dobiti ljudi, radi
bi plačevali vinogradniki po 2 K. To je
zdaj tako. Drugo leto ne bo nič boljše, ker
delavskih moči bo še manj. Vsak teden se

kakor da je dosegla povodenj svoj višek ter
se hoče sedaj spočiti.

Nakrat si je Gaspard začel slačiti svoje
črevlje ter sukno. Potem je sklenil roki,
kakor da ju hoče streti. In ko sem ga vpra-
šal, je dejal:

„Glej, ded, to čakanje me hoče usmr-
titi. Dalje časa ne morem ostati tu. Le pusti
me! Rešil jo bodem.“

Menil je Veroniko. Hotel sem mu na-
sprotovati. Njegova moč ni mogla zadoščati,
da bi jo nesel do cerkve. Toda ostal je pri
svojem sklepu.

„Pač, pač, saj pojde. Močne roke imam
... Bodeš že videl.“

Potem je še pristavil, da hoče rajše
tako poskusiti, kajti gledati ne more več,
kako se kruši hiša pod našimi nogami.

„Ljubim jo in rešil jo bodem.“

Dejal nisem besedice in objel Marijo.
On pa je menil, da mu hočem predhacivati
sebičnost, in jecljal je:

„Prisegam ti, da se vrnem po Marijo.
Dobil bodem čoln ali kako drugo pomoč...
Le zaupaj mi, ded.“

Obdržal je na sebi samo spodnje hlače.
S tihim glasom je dal potem še Veroniki
nekatera navodila, kako se mora vesti: ne
sme se upirati ter se brezvoljno prepustiti
njegovemu vodstvu, in pred vsem se ne
sme bati. Na vse, kar je dejal, je odgovorila

jih odpelje nekaj iz domovine. Kar še ni v
tujini krepkega možkega, pa leži na „Stroh-
sacku“ v vojašnicah. Njive so slabo obde-
lane. Na Slovenskem smo doslej držali
precejšnje število goveje živine. To število
se krči. Ženske ne morejo opravljati dosti
živine. Gnoja ni potem. Orje se plitvo;
ženske hodijo za plugom. Zatravile se bodo
naše njive, izcrpale hudo, in to je veliko
zlo, 10 let ima kmet opraviti, da oslABLJENO
njivo zopet k moči pripravi. Z rodovit-
nostjo slov. polja pojde navzdol!

V takih razmerah ima naš Bonaven-
tura prav, da v najnujnejšem delu še ostale
fante in dekleta iz polja in travnikov v
cerkev kliče. Kaj se boš trudil za to živ-
ljenje, tam na onem svetu kuha sv. Peter
najboljše žgance, mast se le cedi od njih!
Če bo trava rasla na njivah, če bodo
mrvo spravljali do male maše, ne boče
treba otave kositi. Jedno sitno delo se
privarči. Slovenci bomo počasi prestopili v
gospodarjenje nomadov-pastirjev. Ovce dajo
volno, meso in mleko. Torej nič godrnjati!
Naš Bonaventura je kmetijski sin, on že ve,
kdaj je treba krompir okopavati, ogrebljati,
mrvo spravljati. Kočevarji, ki imajo 8 me-
secev zime, kosijo tudi še le o sv. Jakobu!

—a—

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. junija.

— Osebnosti. Gospod učitelj
Miroslav Pehani je imenovan nadučite-
ljem v Trebnjem. Definitivni učiteljici Me-
lanija Premšak v Vojniku in Pavla
Cidrih v Laškem sta svoji mesti zame-
njali. Učitelj Miha Kosec na privatni šoli
družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu je ime-
novan nadučiteljem v Dragatušu.

— Krščansko-socialno tolovajstvo.
Po vzgledu nekkih besnih fanatikov v du-
hovniški obleki, ki napadajo svoje nasprot-
nike z batinami in preklinjanjem, so se lo-
titi sedaj tudi krščanski socialisti najkrep-
kejših političnih argumentov: batin, ka-
menja in pestij. Kakor smo poročali, so
v nedeljo na shodu v Vevčah krščanski so-
cialisti, na čelu jim njihove megere, sredi
ceste prav tolovajski naskočili nekega de-
lavca ter ga pretepali z drogovi in
odtrganimi koli ter ga ometavali s ka-
menjem. Delavec je moral bežati pred
steklimi klerikalci in klerikalci ter se
skriti v neko hišo, sicer bi ga bili ubili.
Ves napad so priredili krščanski socialisti
jako premeteno, kar kaže, da imajo v tem
že mnogo prakse. Ko je namreč dotični de-
lavac mirno protestiral, da bi se delale ova-
cije dr. Kreku, je nastal silen vrišč. Delavec
je nato mirno odšel in spremljalo ga je ne-
kaj časa par tovarišev. Ko pa je bil sam
in dovelj daleč od zbrane množice, so jo
vdrli krščanski socialisti, na čelu jim Šte-
fetova žena, znana bivša natakariča, za de-
lavcem ter ga bili po glavi in životu. „Slo-
venčev“ dopisnik, Štefe, ki se je shoda sam
vdeležil kot „klobasar“, se s tem tolovaj-
stvom celo ponosno baha, duhovniški ured-
niki pa take barabščine z naslodo natisku-
jejo. Nas vsa aféra ne briga čisto nič ter

z da, dasi menda vsega niti čula ni. Napo-
sled se je prekrižal, dasi sicer ni bil jeden
pobožnejših ter zdrknil s strehe. Privezal je
Veroniko pod pazduho na vrh, za katero jo
je držal. Kričnila je ter bila z rokama in
nogama okrog sebe. Potem se je onesvestila.

„To je dobro“, mi je zaklical Gaspard
„sedaj jo gotovo rešim.“

Lahko si je misliti, v kakem strahu
sem zrl za njima. Na svitli površini sem
lahko opazoval vsako Gaspardovo kretnjo.
Ovil si je vrv, na katero je bila privezana
Veronika, okrog vratu, njeno telo je deloma
počivalo na njegovi desni rami. Težka peza
ga je včasih malo da ne porinila pod vodo,
toda plaval je s skoraj nadčloveško močjo
dalje. Dvomil nisem sedaj več; preplaval je
sedaj že tretjino pota, ko je pod vodo buknil
ob neki zid. Bil je to strašen sunek; oba
sta izginila. Potem sem ga zopet zagledal
samega, vrv se je odtrgala. Potopil se je
dvakrat. Potem je prišel z Veroniko zopet
na površje. Vzel jo je zopet na svoj hrbet,
toda ker ni bilo več vrvi, ga je njena peza
še bolj težila kot prej. Vkljub temu je plaval
dalje. Meni so se tresli vsi udje, čim bolj
sta se bližala cerkvi. Tedaj pa sem hotel ma-
homa zavpiti — videl sem, kako je plulo od
strani par brun proti njima. Toda nič se nisem
mogel oglasiti. Že ju je razočil nov udar, in
nad njima se je strnila voda... (Konec prih.)

smo jo navedli po dopisnem nam poročilu iz Vevč brez vsake pripombe. Dopisnik pa nas danes iznova zagotavlja, da je pisal samo čisto resnico, katero bi seveda Štefe sedaj z lažmi rad utajil, ker se gre za njegovo, kakor poulični tolovaj nastopajočo „boljšo“ polovico. Sicer pa se za tiste vevške in ljubljanske gorjačarje že zanima orožništvo, ki ve za imena vseh, pri tistem napadu sodelujočih oseb, ter mora začeti državno pravdnitvo preiskavo radi javnega nasilstva. Shod v nedeljo se je končal med splošnim krikom ter ni slišal nihče, da bi bil kak Urbar shod zaključil, pač pa je dal vladni komisar znamenje, da je shod končan. Pri vsem tem prežalostnem dogodku, ki take dobro osvetljuje politično zrelost in taktiko naših podivjanih krščanskih socialistov, je pa vendarle zanimivo vprašanje: zakaj je bil delavec Kocmur pretepan in kamenjan? „Slovenec“ odgovarja na to: ker je „milo zastokal, da bo cukar dražji“ in ker je „godrnjal“, ko je kapelan Rihar predlagal, naj se zakliče trikrat: „Živio dr. Krek!“ To torej je tisti strašni zločin, katerega so kaznovale besne krščanskosocialne terciarke in spokorjene javne grešnice tako, da je še danes delavec Kocmur po obrazu in roki ves črn. Za prihodnjic pa naj pomni vsakdo, da velja na Slovenskem sedaj javni zakon: Kdor bo proti draginji „milo stokal“ in „godrnjal“, da noče kričati: „Živio dr. Krek!“ — tisti bo tepen in kamenjan, da bo ves črn!

— J. C. Juvančič †. Bil je kremenit značajan narodnjak, ki ga je neizprosna smrt iztrgala iz kroga ljubljene rodbine, ki žaluje po očetu, oziroma soprogu, a tudi v narodnih društvih čutila se bode izguba moža, ki je povsod rad priskočil z dejanjsko podporo. Že v mladih letih, ko so se pričele redne predstave slovenskih diletantov v deželnem gledališču je bil mnogo let požrtvovalno in neumorno delaven člen „Dramatičnega društva“, kar se je že pri raznih prilikah povdarjalo s priznanjem. Bil je „star Sokol“, kakor se je sam rad imenoval in člen društva od početka, kakor tudi drugih narodnih društev. Gasilno društvo v Šiški je imelo v njem priljubljenega načelnika, šolska mladina v Šiški pa izgubi dobrotnika, ki je z blago svojo soprogo storil mnogo dobrega v kraju, kjer je prebival. Ko je namreč izstopil iz veletrgovine Souvanove, kjer je deloval več let, se je naselil kot veletrgovec v vinom iz lastnih vinogradov na Bizeljskem, kjer je bil rojen, in kot posestnik v Spodnji Šiški. Tu ga je po daljšem bolehanju prezgodaj svojem in narodu danes zjutraj vgrabila smrt. Bil je, kakor rečeno, vzoren narodnjak, od vseh ljubljenskih družabnikov, v svojem domovanju pa prav po staroslovanski šegi gostoljuben. Za povzdigo opustošenih vinogradov v svojem rojstnem kraju na Bizeljskem si je pridobil priznanja vrednih zaslug, in priredil pred nekaterimi leti sicer majhno, a prav zanimivo razstavo grozdja, ki je kazala dosežene uspehe. Deloval je toraj na duševnem, kulturnem, pozneje pa na praktičnem gospodarskem polju s tolikim uspehom, da mu ostane ohranjen trajen spomin, ne samo prijateljev in znancev, nego tudi hvaležnega naroda. Bodi mu lahka zemljica!

— Člane „Sokola“ vabi odbor tem potom, da se kolikor možno mnogobrojno udeležijo pogreba starega, zaslužnega člana, brata J. C. Juvančiča, ki boče jutri četrtek popoldne ob 6 uri iz hiše žalosti v Šiški. Zbirališče je v telovadnici v „Nar. domu“, odkoder odidejo ob pol 6 uri.

— Shod v Žalcu. Ob velikanski vdeležbi iz vse Savinjske doline se je vršil v nedeljo shod političnega društva „Naprej“ v Žalcu. Shod je pod predsedništvom g. dr. Karlovška trajal zdržema od polčetrtne ure popoldne do polosome ure zvečer. Poročali so gg. državna poslanca vitez Berks in Žičkar, deželna poslanca dr. Serbec in dr. Dečko. Govorili so še gg. Dragotin Hribar o narodnem gospodarstvu naše države posebno z ozirom na Slovence, Rebek iz Celja, Jošt, posestnik iz Gotovelj, Žmavec iz Griž i dr. Ob nepopisnem pritrjevanju so bile vsprejete sledeče resolucije: I. Mnogobrojno zbrani volilci izrekamo svojima državnima poslanicama zaupnico ter odobrujemo njuno postopanje v minolem zasedanju državnega zbora; odobrujemo pa tudi odločno postopanje čeških državnih poslancev. Našima poslanicama naročamo, da terjata v državnem zboru izvedenje popolne narodne ravnopravnosti; v taktičnem postopanju naj jima velja prvo načelo čiste

slovenske vzajemnosti. — II. Danes zbrani možje že danes protestujejo proti temu, da bi vlada s § 14 uvedla nemški jezik kot državni ali posredovalni jezik, ter naročajo svojim poslancem, da naj v tem slučaju delajo obstrukcijo v državnem zboru in stopijo v najstrožjo opozicijo proti vladi. — III. Vladna predloga zastran ustanovitve kmetijskih zadrug naj se spremeni tako, da se izreče že v državnem postavnem načrtu, da se ima za vsako narodnost v vsaki deželi ustanoviti posebna kmetijska deželna zadruga. — IV. Pri zborovanju v Žalcu, dne 24. 6. 1900 zbrani Slovenci protestujemo obločno zoper postopanje deželnega zbora in deželnega odbora štajerskega, katera odrekata slovenskemu narodu na Štajerskem, broječemu tretjino prebivalstva dežele, vsako pravico do narodnega obstanka, katera porabljata deželne dohodke, akoravno doplačujejo Slovenci k istim svojo tretjino, skoraj izključljivo za gospodarske in naučne potrebščine nemških deželanov, Spodnještajersko pa v gospodarskem oziru zanemarjata, o narodnem oziru tlačita, v kulturnem oziru pa mu odrekujeta brezobzirno potrebnih šol za višjo izobrazbo. Slovenskim deželnim poslancem izrekamo torej zahvalo, da so še s svojim izstopom opozorili svet na krivice, ki se gode slovenskemu narodu na Štajerskem. Vse delovanje slovenskega naroda v bodoče bode obrnjeno na popolno ločitev Spodnještajerske od Gradca! — V. Konečno še resolucija, ki zahteva od vlade ustanovitev posebnega kulturnega sveta za Slov. Štajer. da podpira vlada z vsemi sredstvi naše poljedelstvo, posebno hmeljarijo, da se ustanovi za Sp. Štajer posebna kmetijska šola s slov. učnim jezikom, da se ustanovi potrebne število šolskih vrstov ter uvede za ljudske učitelje poljedelski kurs; da se za Sp. Štajer ustanovi poseben oddelek trgovske in obrtne zbornice in državna c. kr. obrtna šola.

— Z Dravskega polja se nam piše: V nedeljo, dne 24. t. m., sta sklicala poslanca gg. dr. Jurtela in dr. Gregorec volilni shod v Cirkovcah. Oba poslanca sta nam naslikala v živih bojah naše klaverne politične razmere. Še nikoli se nam na Štajerskem ni tako slabo godilo, kakor se nam godi zdaj; kamor pogledamo, povsod zatiranje našega jezika, povsod neslišana ošabnost naših nasprotnikov; ali to nas ne sme plašiti, le rok ne smemo križem držati, treba je delati in se vojevati, končno mora biti zmaga naša. Če tudi bi bile razpisane nove volitve, nam se jih ni treba bati, nemškutarjem je odzvonilo na vse večne čase. Končno se je enoglasno sprejela resolucija: „Na shodu v Cirkovcah zbrani volilci protestujejo uvedenju nemškega državnega jezika.“ Shod je bil dobro obiskan, še celo iz Ptujta sta prišla dva nemškutarja, eden, ki zmerom straši, drugi pa je teletar. Obnašala sta se dovolj dostojno, stala sta za gnojiščem mirno in tiho. Živahna zahvala se je izrekla poslanca in popolno zaupanje; posebno nas je razveselila vest, da ima jugoslovanski klub tesne prijateljske veze s Čehi. Naposled še eno prošnjo do naših poslancev: Le sklicujte pridno takšne shode, ne strašite se truda; taki shodi imajo imeniten pomen, tu pove narod glasno svoje mnenje, in živa beseda mu gre bolj do živega.

— S Štajerskega nam poročajo: Dne 24. junija sem po naključju „prikolesal“ s svojima dvema adjutantoma v neki trg na Slovenskem Štajerskem. Vse hiše so bile v zastavah. Na moje vprašanje, kako se imenuje trg in kaj obhajajo, sem izvedel, da sem v Šmarju pri Jelšah, kjer imajo ravno sv. birmo. „Aha!“ sem si mislil, „gotovo so Nemci razobesili toliko zastav v znak, da se popolnoma strinjajo s škofom, kateri se poslužuje v uradovanju s svojo duhovščino... nemškega jezika. Pravilo se mi je celo o slučaju, da si je nek star župnik — odločen narodnjak (kakoršni so bili le stari gospodje, Slomšekovega duha!) dal trikrat poslati od škofijstva neko pismo, predno se je odzval... pa zakaj? Prvo je bilo nemško — častiti starček je molčal. Drugo je bilo latinsko — škofijstvo je spet čakalo odziva zaman. Tretji (!) dopis je bil slovenski, in naš pošteni je odgovoril s prvo pošto! — Njegova škofovska Milost je v Mariboru pokrovitelj nemškega katoliškega „Gesellenvereina“. in seveda z njim njegovi kanoniki et Cie, a „Slovenskega delavskega društva“ niti ne pogleda, ker ni hotelo sprejeti naslova „katoliško“. Ni čuda torej, ako sem

na prvi hip menil, da so ovenčali svoje hiše šmarski Nemci v znak posebnega zaupanja vladiki Napotniku. A motil sem se, zastave so bile slovenske, cesarske in avstrijske. Raz jedno prav lepo hišo sredi trga je plapolala ponosno poleg cesarske zastave tudi papeževa. „Mamaj“, sem dejal svojemu spremljevalcu, „to je gotovo farovž!“ — „O ne!“ dejal je neki boter, ki je tiral svojega birmanca na vso sapo iz bližnje gostilne v cerkev po blagoslov. Mudilo se mu je, drugače bi bil gotovo povedal, čegava hiša je to. Moj „adjutant“ (jeden se je že izgubil v gostilni, ker je bilo mnogo naroda) je rekel, da je nemara šola, jaz pa sem se mu na ves glas smejal! Hm! šola... papeževa zastava... narodni učitelji... klerikalci!... šla sva dalje in zagledala zvonik, kjer sta viseli sama cesarska in papeževa zastava! Klerikalci so pač povsod jednaki! Za slovenske zastave nimajo prostora! V cerkvi tudi ne smejo kaplani pisati na birmanske listke krstnih imen botrov in botric slovenski, ampak po škofovem ukazu v latinškem jeziku. Vi ne veste, kako se Nemci tega vesele!... Atila.

— Jour-fixe slovenskega umetniškega društva. Danes zvečer ob polu 9. je zabavni večer umetniškega društva in hkratu odhodnica g. režiserja R. Inemanna. Razen glasbe in petja je na vsopred predavanje (nadaljevanje) g. akad. slikarja P. Žmitka o ruskem slikarstvu. Gostje dobro došli!

— Ustanovitev civilne godbe v Ljubljani. Za civilno godbo in šolo se je doslej oglasilo že nekaj izvežbanih godcev in lepo število učencev. Za prijave učencev in godcev je jutri, četrtek, od 6. do 8. ure zvečer še čas. Na to se vnovič opozarjajo mladeniči, ki se hočejo izvežbati v godbi. Dobro bi bilo, ako bi tudi obrtniki delodajalci na to opozorili svoje vajence in pomočnike, osobito oni, kojih vajenci in pomočniki imajo zvečer dovolj časa za šolo, kakor iz tiskarskega, knjigoveškega, plesarskega in drugih obrtov, ker se bode poučevalo največ zvečer.

Priljubljeni odsek.

— Stanovanja v Ljubljani. Piše se nam: Kakor imamo priliko opazovati, je že precej lastnikov novih hiš sprevidelo, da prvotno nastavljene cene stanovanj našim razmeram nikakor niso primerne in da nikakor ne gre zahtevati za vsako sobo — v novih hišah so sobe večinoma malo večji kabineti — kar po sto gld. na leto. Zato so pa osobito oni hišni posestniki, ki reflektujejo na solidne in stalne stranke, take pretirane cene, katerih posledica je le neprestano menjavanje strank, znatno znižali, in znane so nam nove hiše, v katerih se jako lična stanovanja dobe zdaj že za pošteno ceno.

— Društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča ima svoj občni zbor dne 30. junija t. l. ob 6. uri popoldne v telovadnici druge deške šole v Cojzovi ulici.

— Pevskega društva „Ljubljane“ velika ljudska slavnost, katera se vrši v nedeljo dne 1. julija na Koslerjevem vrtu, utegne biti jedna izmej največjih od njega letos prirejenih veselic, ker je poleg obširnega zanimivega vsprejeda skrbljivo tudi za izvrstne pevske točke, katere bodo občinstvu nedvomno po godu. Odbor poskrbel je tudi v prvi vrsti za poskočno mladež, ker je v svoj obširni vsprejeda po končanih pevskih točkah priredil tudi ples in sicer v salonu, kjer se bo lahko vsak posameznik zabaval da poljubne mu ure. Vse druge podrobnosti razvidne so iz lepakov in vabil, katera so se jela že razpošiljati. Zajedno pa odbor društva p. n. slavnemu občinstvu naznanja, da se, ako je slučajno 1. julija neugodno vreme, preloži njega slavnost na dan 22. junija radi drugih vršečih se slavnosti, specijelno pa radi slavnosti „Gorenjskega Sokola“, ki se vrši dne 8. julija. Tega slavlja se društvo „Ljubljana“ vdeleži korporativno z zastavo.

— Iz Šmartna pod Šmarno Goro nam pišejo: V nedeljo popoldne imeli smo, kakor povsod, novo ustanovljeno procesijo za sv. Jezusovo srce itd. Pri tej priliki se je tudi streljalo z možnarji. Delavec Primož Šuštar in tesar T. Konjar udeležila sta se te nove slovesnosti s streljanjem in s tem božjo čast skazovala tako dolgo, da se jima je smodnik v vročem možnarji vnel, in oba tako poškodoval, da bodo zdravniki v bolnišnici imeli menda precej prilike pokazati svojo umetnost. Menda velja tukaj „Vse za večjo čast božjo“ (če prav glava

odleti). Našega preč. farnega urada pa ne bo potolažilo pismo iz „škofije“ ali pa iz Vipave, če je tudi nemško naslovljeno itd. Je li za to kdo odgovoren? Menda nihče v tem slučaju.

Opazovalec osunka.

— Z lga nam poročajo: Dne 26. t. m. ob 6. uri zvečer je tukaj umrl predsednik krajnega šolskega sveta in prvi občinski svetovalec g. Fran Virant. Pokojnik bil je 25 let občinski svetovalec in 11 let ud šolskega sveta, zadnjih 5½ let slednjega predsednik. Bil je tudi član cestnega odbora za okolico. Za šolo vnetemu možu blag spomin!

— Šolski odsek obrtne napredovalne šole v Krškem se je sestavil za bodoča tri leta takole: Okrajni glavar baron Schönberger zastopnik učne uprave, notar dr. G. Pučko zastopnik dež. odbora, pekovski mojster A. Jugovic zastopnik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. Obrtniki so izvolili svojim zastopnikom dimnikarskega mojstra Fr. Geraldija. Predsednikom pa je bil izvoljen dr. T. Romih.

— „Bralno društvo v Mokronogu“ je izvolilo pri izvanrednem občnem zboru dne 16. junija t. l. v odbor sledeče gg.: Makso Koser, c. kr. notar, predsednik; Ignac Mahorčič, zdravnik, podpredsednik; Ant. Goslar, c. kr. kancelist, tajnik; Ludovika Košenini, učiteljica, blagajničarica; Ivan Ulepčič, ces. kr. poštar, Mate Čepernič, ces. kr. geometer, Ivan Jagodic, trgov., odborniki; Jernej Šbil in Karol Sašelj, trgovci, namestniki.

— Iz Čateža nam pišejo: Prijatelje vrtnic opozarjam, da naj sedaj, ko je čas, poskusijo cepiti vrtnice tako, kakor se cepi trta na zeleno. Delo je torej jako lahko in hitro, uspeh gotov. Za vez rabijo naj se gumijeve, kakor pri cepljenju trte. Prednost pred okuliranjem je pa ta, da se čepiči hitro primejo in zrastejo tako, da se ne dajo odломiti pri viharju. Les se z lesom zaraste tako, da se niti ne pozna, kje je cepljeno.

— Požar. 20. t. m. ponoči se je na neznan način unel in pogorel dvojni kozolec posestnika Matije Gerarja v Dvorju pri Kamniku. Zgorelo je tudi mnogo krme in gospodarskega orodja. Škode je za 900 K. Zavarovan pa je bil pogorelec le za 200 K.

— Usad. Občinska cesta Zagorje-Sv. Lambert se je blizu Kisovca radi deževja usedla ter je za vozove nerabna.

— Sila jih peče mestne očete celjske, da so se prenagli in storili korak, katerega niso opravičeni storiti, da so zavrnili namreč 200 K, katere je daroval g. Peter Majdič mestnim revežem. Dr. Schurbi rohnel je precej v zadnji občinski seji, in župan Stiger je dobil ukaz, da mora v listih popraviti tako, da so zavrnili teh 200 K zato ker je Rakusch nabral 400 K s tem, da se vrne Majdiču darilo. Čudni so ti možakarji! Majdiča je bilo treba, da se je Rakusch spomnil, da so v Celju reveži potrebni darila, in „Merkur“ mu je šele razvezal možnjček, v katerega že leta in leta spravljajo slovenske groše. — So pač vendar dobri Slovenci v Celju!

— Umrl je v Slov. Gradcu dne 15. t. m. veleposestnik, lesotržec in tovarnar g. Ivan Kac, oče vrlih narodnjakov.

— Utonil je v Celju dne 24. t. m. Prettnerjev steklarski pomočnik Ignac Vogl, sin ptujskega steklarja. Pri kopanju v Savinji prijel ga je najbrže smrč, ter je našel v kopališču Hausbaum smrt.

— Nesreča na železnici. Blizu postaje Slov. Bistrica je padel železniški čuvaj Lovrenc Golob z osem metrov visokega mostu ter se ubil. Zapustil je vdovo s sedmimi otročiči.

— Zdravo mesto je Maribor, kajt od 16. do 23. t. m. ni nikdo umrl.

— Obsojen požigalec. Mariborsko porotno sodišče je obsodilo 39letnega posestnika v Črmlji, Janeza Brunčiča, v do smrtne ječo, ker je zažgal svoja poslopja, da bi dobil zavarovalnino. Pa tudi koč. sosedov je upepelil.

— XIII. mejnarodni medicinski kongres v Parizu. Izvrševalni odbor kongresa sprejem. Člane le do 15. julija, zategadel, zaključil hrvatski narodni odbor prijave dne 10. julija ter jih odpošlje v Pariz. Gospodje zdravniki, ki hočejo na ta kongres, naj se javijo g. dr. M. pl. Čačkoviću, Zagreb, Gajeva ulica 7, ki jim dopošlje prijavnico. Prijavi je priložiti vizitnica in 24 kron pristojbine. Gospodje, ki žele zni-

zajezne cene, naj to naznanijo ter določijo svojo progno. Vračati se je potem po isti progno.

— Na Višarjih, kjer ima naše „slovensko planinsko društvo“ posebno svojo sobo, duhovnikuje letos gosp. Fr. Meško, znani slovenski pisatelj.

— Pevsko bralno društvo „Zrinjski“ v Dekanih priredi veliko veselico v nedeljo, dne 1. julija 1900, ob polu 5. uri popoldne s sodelovanjem pevskega društva „Slava“ od Sv. Marije Magdalene spodnje, „Iirja“ iz Pobege, „Svoboda“ od Sv. Antona, „Straža“ iz Plavij in „pevskega zbora“ iz Marezig. Med pevske točkami svira godba.

— Slovensko akademsko društvo „Slovenija“ priredi v soboto, 30. junija t. l. svoj redni občni zbor s sledečim vsporedom: „Kapital in obresti“, predava tov. cand. iur. V. Kukovec. I. a) Čitanje zapisa; b) čitanje zapisnika bratskega društva „Triglav“; c) poročilo odbora; d) slučajnosti. II. Zabavni del. Lokal: „Zum Magistrat“, I. Lichtenfelsgasse 1. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Slovenski gostje dobro došli!

— Hrvatsko pjev. društvo „Jadranska Vila“ na Sušaku priredi v četrtek, dne 28. t. m. v dvorani „hotel Sušak“ za svoje člene letni koncert s petjem in glasbo.

— Nadzorniki slovanskih šol na Primorskem. Imenovani so: za okraje Pazin, Poreč in Pulj učitelj Bunc v Kastvu; za Volosko nadučitelj Mršič iz Voloske; za Lošinj učitelj Skopinčič v Kopru; za Koper učitelj Dominko istotam.

— Izpred sodišča. Danes je bil pri tukajšnjem c. kr. deželnem sodišču krovac Josip Jerič iz Vodmata zaradi obrekovanja policijskega svetnika Podgorška in policijskega kanclista Toplikarja obsojen v trinajstmesečno težko ječo.

— Voz detelje je ukradel včeraj neznan tat Tereziji Medičevi iz kozolca na ljubljanskem polju. Dve ženski sta videli, da je neki voznik nakladal deteljo, pa sta mislili, da je tat hlapec Medičevke.

— Brzojavni in telefonski promet meseca maja 1900. Na c. kr. brzojavnih postajah tržaškega poštnega ravnanstva bilo je meseca maja 1900, in sicer na Primorskem oddanih 52.159 došlih 58.202, tranzitujočih 158.189, skupaj 268.550 brzojavk; od teh jih odpada na Trst sam: oddanih 35.512, došlih 39.218, tranzitujočih 145.225, skupaj 219.955 brzojavk; na Kranjskem oddanih 8106, došlih 9980, tranzitujočih 15.932, skupaj 34.018 brzojavk. V interurbannem telefonskem prometu bilo je v isti dobi: v Trstu 2065, v Opatiji 503, v Pulju 161 in v Ljubljani 262 pogovorov; v lokalnem prometu govorilo se je: v Trstu 260.000krat, v Pulju 6787krat, v Gorici 5239krat, v Opatiji 2514krat in v Ljubljani 15.950krat.

* Krvoločna babica. Na Dunaju so zaprli babico Rezo Stepan, ker je izvrševala pri nosnih delavskih in drugih ženah prepovedane operacije. Dokazano je več slučajev, da je zamorila človeška bitja pred normalnim porodom. Lani v decembru pa je bila pri porodu neke kleparke, ki je rodila živga otroka. Stepan je po naročilu matere zavila otroka v cunje, ga nesla pod streho ter ga ondi v železni peči — sežgala. Babico in mater so te dni zaprli.

* Srbski hajduki pred sodiščem. Pred beligradskim sodiščem je stala te dni cela tolpa roparskih hajdukov, ki so bili že dolgo časa strah in trepet okraja Kolubara. Tolpa je štela šest roparjev ter je kriva požigov, ropov, izsiljevanja in umorov. Roparji, vsi krepki, veliki močje, ogorelih obrazov, so trdili, da so jih preiskovalni sodniki z lakoto, žejo in s torturami prisilili, da so se obtožili zločinov, katerih niso zakrivali nikdar. Več prič pa je baje potrdilo, da so hajduki res zločinci. Baje so prisilili vsakogar, katerega so oropali, da jih je blagoslovil ter jim želel srečo! Obravnava je trajala dva dni ter so trije hajduki obsojeni k smrti ter bodo ustreljeni, vstali pa so dobili 20 let ječe.

* Oblegani profesorji. Velikošolci vseučilišča Catania so prosili te dni rektorja, naj skušnje preloži, češ, da še niso pripravljeni. Akademski senat pa je prošnjo zavrnil. Zategadelj so prišli dijaki v velikih tramah pred vseučilišče ter so zabili in zabarikadirali vsa vrata. Profesorji z rektorjem vred so bili ujeti in oblegani. Ko je prišla policija, so se dijaki

umaknili v vseučilišče ter so morali policijati zlesti skozi okno. Prišlo bi bilo do prelijanja krvi, ker policaji so hoteli že streljati, toda rektor je policiji ukazal, da se z vseučilišča odstrani, kajti na vseučiliških tleh nima policija nobenih pravic. Globoko užaljena policija je morala zlesti zopet skozi okno. Nato so imeli profesorji in rektor sejo ter so dijakom — ugodili. Nato so dijaki profesorje še prisilili, da so jim zajamčili, da ne bo nihče kaznovan. Nato so mogli profesorji zopet domov.

* Življenje po pariških ulicah. Sedaj vozi po Parizu 10.000 avtomobilov, kojih voditelji drve po ulicah v največjem diru, ne brigajoč se za ljudstvo. Zategadelj se pripete vsak hip raznovrstne nesreče. Tako so nedavno našanili posestnike 17 avtomobilov, ki so povzeli več ljudi, 6 pa je bilo zaprtih radi težkih poškodovanj, katere so povzročili. Originalno je, kako si zna pomagati pariška policija, da pride na sled drvečim se avtomobilom. Na pariških ulicah je namreč mnogo policajev na kolesih, kateri pazijo le na prehitro vozeče avtomobile in bicikliste. Seveda se mora ljudstvo tudi tem policijskim biciklistom ogibati in je torej še na slabšem.

* Poslanici hudičevi. Pariški listi so poročali te dni o sledečem dogodku: V Faubourgu St. Martinu je živel stari bogataš Leroy, ki se je bavil s spiritizmom in z vso skrivnostno vedo, ki so v zvezi z duhovi in hudiči. Nekaj časa pa je dobival bogataš anonimna pisma, ki so se vsa končala z latinskimi stavki: Vade retro, Satanas! ali „Requiescat in pace!“ itd. Kabalistične slike so krasile pisma. Prestrašeni Leroy je vprašal prijatelje za svet, ki so mu dejali, naj izroči pisma policiji. Toda bogataš se je obotavljal dolgo, končno pa je pisma izročil vendarle. Minole dni pa sta vdrla v Leroyevo hišo dva našemljena moža s črnimi obrazi in dolgimi rudečimi rogi. „Midva sva demona, pošilja naju Beelzebub, najvišji vseh hudičev. Pisala sva ti že večkrat,“ sta dejala z debelim glasom. „Ako nama ne daš vsega svojega denarja, te morava odnesti v peklo.“ In trepetajoči bogataš je dal poslanca hudiča 10.000 frankov, katere je imel pri sebi. Na to sta hudiča odšla. Drugega dne je bogataš pripovedoval, kaj se mu je pripetilo. Policija je začela skrivnostno afero preiskavati in kmalu našla tista dva sleparja, ki sta ostrašila in okradla starega gospoda. Leroy ju je takoj spoznal, dasi nista imela več rogov in črnih obrazov. Vzeli so jima denar ter ju odvedli v ječo.

* Dobra obramba. Nedavno so hoteli v Parizu zapreti neko „damo s kačami“, in sicer radi opetovane tatvine. No, lepa indijska dama Maina je grozila, da spusti na vsakogar, ki se ji približa svoje strupene kače. Z zvijačo se je končno vendarle posrečilo nekemu agentu dobiti v roke „damo s kačami“. — Neki Arabec Abdullah pa je pripeljal seboj v Paris polkrotkega pantra, kateri vse noči grozno tuli, vsled česar so se Abdullahovi sosedje bridko pritožili pri redarstvu. No, redarji stoje že več dni z revolverji v roki pred hišo, a si ne upajo notri, ker se boje sestradanega pantra.

* „Gosenice“ so ustavile vlak. „Voss. Ztg.“ poroča iz Mühlhausena: Zadnji teden so poročali listi, da so se morali blizu Mühlhausena večkrat ustaviti vlaki, ker so pokrivala gosenice železniški tir. Ves svet je mislil, da je to le častniška rasa. Toda bila je čista resnica. Preiskave so dokazale, da so bile tiste gosenice takozvani stonogi (Julus Terrestris), katerih je bilo ob proggi cele milijarde. Zvečer okoli 7. ure so začeli stonogi lezti po proggi kilometer daleč ter se nakupčili 5 cm visoko. Tam so ostali vso noč do 8. zjutraj. Vsled tega kolesa niso mogla voziti, nego so le vrtela okoli osi.

* Pljuvati je prepovedano. Novi župan v Rimu, don Prospero Colonna je dal po vseh prodajalnicah tobaka in po krémah prilepiti ukaz: „E vietato da sputare“ (pljuvati je prepovedano). Rimljani sicer godrnjajo, a pljujejo kakor doslej, češ, saj smo svobodni državljani, ki morajo pušiti itak dosti slabe smotke. Če jih kdo interpeluje zaradi take nepokorščine, kažejo, se smeje, na črke nad lepakom: „S. P. Q. R.“ (znani starorimski rek: senatus populus que romanus), katere si tolmačijo takó, da te črke pomenijo: „Sputate pure qui Romani“ (le pljuvajte tu, Rimljani). Po tem takem torej velja prepoved samo za Nerimljane.

Telefonka in brzojavna poročila.

Dunaj 27. junija. Ministrski predsednik dr. Koerber je bil včeraj v avdijenci pri cesarju. Avdijenca je trajala eno uro in je v zvezi s političnim položajem.

Dunaj 27. junija. Pod predstvom finančnega ministra so sklenili šefi avtonomnih deželnih uprav, da se davek na žganje za deset odstotkov poviša, in sicer po ključu 20 h za liter alkohola. Glede Štajerske, Koroške in Kranjske pa je finančni minister obljubil, da se davek na žganje ne poviša.

Dunaj 27. junija. Na današnji seji mestnega sveta se je sprejel predlog, naj se izvoli župan dr. Lueger dunajskim častnim meščanom. Motivacija tega predloga pravi, da ni storil še noben dunajski župan toliko za gospodarski, umetniški in duševni napredek kakor dr. Lueger. Ta predlog pride dne 3. julija v seji mestnega zbora na obravnavo. Takrat se snide prvič novoformirani obč. svet.

Dunaj 27. junija. Iz pokrajin se poročajo nenavadne vremenske izpremembe. V Gradcu je padla temperatura za pol stopinje pod ničlo. V Celju je Savinja prestopila bregove ter preplavila mestni park. Škoda je velika. V Gorici so imeli včeraj silno nevihto. Pri sv. Andreju je strela ubila kmetico. V Korminu je padala toča.

Praga 27. junija. Češki praški listi pozivljajo ministrskega predsednika, naj cesarju predlaga, da bi poslej prestolonaslednik redno rezidiriral v Pragi. S tem bi se razmerje med Dunajem in Prago izboljšalo. Sicer pa je cesar svoj čas obljubil praški deputaciji, da se to zgodi. Ako se cesarjeva obljuba sedaj izpolni, bodo mogli smatrati Čehi to dokazom, da se začne druga politika kakor je sedanja, ki je Čehe prisilila, da so stopili v opozicijo.

Reichstadt 27. junija. Nadvojvodo Franca Ferdinanda in grofico Zofijo Chotkovo bo poročil v nedeljo dopoldne med 10. in 11. uro tukajšnji vikar. Novoporočenca odpotujeta po poroki v Konopište.

Pariz 27. junija. Listi prinašajo vest o dogodku, ki je zmožen le na Francoskem. Šef generalnega štaba je v nasprotju z vojnim ministrom izdal dnevno povelje, da smejo tudi odpoklicani častniki opravljati še nadalje svojo službo. „Gaulois“ pravi, da more postati to nasprotstvo med šefom generalnega štaba in vojnim ministrom največja nevarnost za republiko. Šef mornaričnega generalnega štaba je radi nesoglasja z mornaričnim ministrom demisioniral.

Pariz 27. junija. Francoski konzul v Šanghaju poroča, da je Tsientsin osvobojen. Poslanike je kitajska eskorta spremila proti severu. Konzul v Čifuju potrjuje te vesti.

Petrograd 27. junija. Vojno ministrstvo je dobilo poročila, da je položaj na Kitajskem jako nevaren. Bokarske tolpe se klatijo okoli Tsientsina in streljajo z najmodernejšimi topovi na Tsientsin.

London 27. junija. Iz Čifuja poročajo, da so osvobodili Tsientsin Angleži, Američani in Rusi. Na čelu vseh je šlo v mesto rusko topničarstvo.

London 27. junija. Nemški kor v burski vojski so Angleži v nekem boju pred Kroonstadom docela pobili. Med padlimi je mnogo imen nemških plemičev. Med reko Rhenoster in Heilbronom so ujeli Buri 150 Skotov s 50 vozovi. Angleško pomoč, ki je došla ujetnikom iz Fredfort-Roda, so Buri odbili. Angleži so pri tem izgubili 35 mrtvih in 101 ujetnika. General Dewet je naskočil v soboto kanadske predstraže na proggi Kroonstad-Horningspruit ter zgrabil utrdbe yorkshirskega polka in kanadskega kontingenta. Buri so vzeli Angležem cel vojaški vlak, ki je vozil proti jugu in porušili železnično progno. Ko je dospela pomoč in Kroonstada, so se po več ur trajajočem boju Buri umaknili.

Narodno gospodarstvo.

Trgovska in obrtniška zbornica.

Redne seje dne 22. maja 1900 so se za predsedstva zborničnega predsednika g. Josipa Kušarja udeležili naslednji gg. zbornični svetniki: Ivan Baumgartner, Oroslav Dolenc, Franc Hren, Franc Kollmann, Ivan Krajec, Josip Lenarčič, Franc Omersa, Friderik Pauer, Karol Pollack, Feliks Stare, Feliks Urbanc in Jernej Žitnik.

Predsednik otvori sejo, pozdravi zbornične člane, omeni boleznj zborničnega tajnika in izreče željo in nado, da kmalu ozdravi; gg. Gassner in Luckmann sta opravičila svojo odsotnost z neodložljivimi opravki; za overovatelja zapisnika imenuje gg. Friderika Pauerja in Jerneja Žitnika.

Na to predstavi zborničnega koncipista dr. Viktorja Murnika, kateremu je v zmislu § 5, odst. 2 zborničnega poslovnege reda za toliko časa, dokler bo zadržan zbornični tajnik, poveril vsa tajnikova opravila. Zbornica odobri to.

Predlog zbornice, naj se v državni železniški svet imenuje zborn. svetnik g. Karol Luckmann in kot njega namestnik zborn. predsednik g. Josip Kušar se odobri.

I. Zapisnik zadnje seje se odobri.

II. Provizorični predsednik Ivan Baumgartner stavi nujni predlog:

Z ozirom na narodnogospodarski zastanek, povzroččen po nedelavnosti državnega zbora, naj le temu izreče zbornica željo, da vzpričo nujnih in važnih narodnogospodarskih vprašanj, ki jih ima rešiti, narodnostni prepričanje do zaključka, zadovoljujočega vse narode, — da poravnata razpor na podlagi ravnopravnosti vseh narodov in tako vstvari pogoje uspešnemu delovanju na narodnogospodarskem polju v korist te države, v blaginjo njenih narodov. Ko se nujnost soglasno prizna, utemeljuje prov. pred. Baumgartner svoj predlog: Več let že počiva parlamentarizem na Avstrijskem. Težke posledice čutimo vsi čim dlje, tem bolj. Trdnega razmerja do Ogrske ni moči doseči; nujno potrebnih postav na narodnogospodarskem polju ni moči izdati. Vlada ima vezane roke, ne more otvoriti podjetnosti izdatnih torišč: naša podjetnost išče dela drugje, se takorekoč izseljuje in z našimi izseljenimi delavci koplje grob naši industriji. Konsumcijska moč prebivalstva se manjša: nova nevarnost za avstrijsko industrijo, ki ni v zadostni meri zmožna za izvoz. Nevarnost pa bi lahko nastala tudi iz tega, če bi se povečalo uboštvo velikih mas prebivalstva, ki bi ne mogle dobiti zadostnega dela. Tuje države napredujejo z orjaškimi koraki, mi pa moramo še o sreči govoriti, da je tuj napredek tako velik, da se je vsled tega povišala konsumcijska moč v tujih državah, da nam ni prehudo trpeti po tuji konkurenci, ker ima tuja industrija dovolj opraviti z zadovoljevanjem množicah se potreb doma. Vendar pa se je industrialna delavnost v drugih državah, osobito na Nemškem v zadnjem času povišala tako, da se je jelo svariti pred pretiravanjem; hyperprodukcija v kaki drugi državi bi bila za avstrijsko industrijo morda usodna. Govornik naglašja, da treba nemudoma začeti z energičnim delom v povzdigo avstrijske trgovine in obrti, zlasti pa poudarja, da treba kar najhitreje rešiti tržaško vprašanje in z njim zvezano vprašanje druge železniške zveze avstrijskega severa s Trstom. Trst, ki je l. 1887 zavzemal še 8. mesto med evropskimi pristani, je danas 17. in prav za prav ne šteje več med velike luke; pomoči mu je le z drugo železniško zvezo, kakor je Genovi tranzitni promet v Švico in južno Nemčijo pomogel do sedanjega vzcvetja. Za Trst, dežele za njim, da, za celo državo je hitra in dobra rešitev tega državnega vprašanja zahteva najnujnejše potrebe. Govornik pravi da je veliko drugih zbornic, prva med njimi praška zbornica, in trgovskih ter obrtnih korporacij sklenilo jednak sklep, kakor je predlaga. — Predlog se soglasno sprejme.

(Dalje prih.)

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Ema Magolič v Litiji je nabrala pri litijskih in smarskih damah 41 K 50 vin., (zaznamek posameznih darovalk smo poslali naravnost C. in M. družbi). — Slavna podružnica sv. Ciril in Met. za Šiško 200 K, kot čisti prebitok veselice z dne 17. 6. t. l. pri Matjanju v Zgor. Šiški. — Prigodom praznovanja sv. Alojzija na Jesenicah nabrane 3 K. — Pri veseli, v gostilni Fr. Škofa zbrani družbi nabral Fr. Mohar 5 K. — Skupaj 249 K 50 vin. — Živelci nabrali in darovali.

Za fotografijo za amatérje. Priznane izborne fotografije salonske in popotne aparate, nove neprekošene momentne ročne aparate, kakor vse fotografije potrebščine ima A. MOLL, c. in kr. dvorni dobavitelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. Fotograficna manufaktura, ustanovljena 1854. I. Na željo se pošlje veliki ilustrirani cenik brezplačno. (11-6)

Darila za „Narodni Dom“.

XCIV. izkaz „Krajcarske družbe“.

Ime	Štetje	Opomba
Prenesek	73.360 K 42 v.	
Donesk g. V. Polaka za I. četrtletje po pomoti prepozno naznanjen)	12 " "	
Doneski za mesec april; plačali so č. p. n. dame in gospodje:		
dr. Ivan Tavčar,	10 " "	
Dr. A. Ferjančič, I. Gogola, Fr. Kollmann, I. Murnik, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkóczy, à 6 K, skupaj	36 " "	
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, I. Gorup, dr. M. Hudnik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann in S. Rutar, à 4 K, skupaj	32 " "	
A. Bayr, J. S. Benedikt, vitez J. Bleiweis, A. Dečman, O. pl. Detela, P. Drahsler, J. Duffé, A. Gogola, I. Gričar, A. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Levstek, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, R. Milic, Gust. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, dr. M. Pirc, T. Povše, J. Rodé, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovrh, A. Zajec, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Zagar, à 2 K, skupaj	58 " "	
A. Bartel, I. Bonač, J. Jenko, J. Maček, Al. Poljanec, Fr. Staré, I. Šubic, A. Tavčar in A. Trstenjak, à 1 K, skupaj	9 " "	
Donesk A. V. ostanek za železni štedilnik	26 " "	
Donesk g. V. Polaka za II. četrtletje t. l.	12 " "	
Iz pušice v Šešarkovi traški	1 " 50 "	
Doneski za mesec maj; plačali so č. p. n. dame in gospodje:		
dr. Ivan Tavčar	10 " "	
Dr. A. Ferjančič, I. Gogola, Fr. Kollmann, I. Murnik, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkóczy, à 6 K, skupaj	36 " "	
Dr. vitez K. Bleiweiss, Fr. Goričnik, I. Gorup, dr. M. Hudnik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann, in S. Rutar, à 4 K, skupaj	32 " "	
A. Bayr, J. S. Benedikt, vitez J. Bleiweis, A. Dečman, O. pl. Detela, P. Drahsler, J. Duffé, A. Gogola, I. Gričar, A. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Levstek, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, R. Milic, G. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, dr. M. Pirc, T. Povše, J. Rodé, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovrh, A. Zajec, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Zagar, à 2 K, skupaj	58 " "	
I. Bonač, J. Jenko, J. Maček, Al. Poljanec, Fr. Staré, I. Šubic, A. Tavčar in A. Trstenjak, à 1 K, skupaj	8 " "	
Darilo „Narodne Tiskarne“	200 " "	
Doneski za mesec junij; plačali so č. p. n. dame in gg.:		
dr. Ivan Tavčar,	10 " "	
Dr. A. Ferjančič, I. Gogola, Fr. Kollmann, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkóczy, à 6 K, skupaj	30 " "	
Dr. vitez K. Bleiweis, Fr. Goričnik, I. Gorup, dr. M. Hudnik, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann in S. Rutar, à 4 K, skupaj	32 " "	
A. Bayr, J. S. Benedikt, J. vit. Bleiweis, A. Dečman, O. pl. Detela, P. Drahsler, J. Duffé, A. Gogola, I. Gričar, A. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, M. Levstek, J. Lozar, J. Martinak, I. Mejač, R. Milic, G. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, dr. M. Pirc, T. Povše, J. Rodé, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovrh, A. Zajec, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Zagar, à 2 K, skupaj	58 " "	
I. Bonač, J. Jenko, J. Maček, Al. Poljanec, Fr. Staré, I. Šubic, A. Tavčar in A. Trstenjak, à 1 K, skupaj	8 " "	
Donesk g. V. Polaka za III. četrtletje	12 " "	
Skupaj	74.050 K 92 v.	

V Ljubljani, dne 26. junija 1900.

Opomba: Vsem č. p. n. darovalkam in darovalcem, ki z njim v težavnem položaju rodoljubno vstrajajo, izreka najtoplejšo zahvalo

odbor „Krajcarske družbe“.

Ako si hočete za malo denarja prirediti krepčalno in okusno domačo pijačo, treba da poskusite

Etterjev sadni sok

10 litrov sadnega soka, ki z vodo pomešani vskiye, dá 110 do 140 litrov sadnega vina. Liter te izborne pijače stane okolu pet krajcarjev.

Same-zalogo za Ljubljano ima Adolf Kopriwa, Sv. Petra cesta št. 44.

VILJEM ETTER, stiskalnica za sadni sok, Sigmaringen (Hohenzollern).

Pri Ervinu Burdyeh-u, lekarju v Škoči
Loki se dobiva (321-40)

ustna voda
z novim antiseptikom
katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado Frlan, katera ohrani zobe zmiraj zdrave in bele, ter zamori vsako gnjilobo.
Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane 2 kroni, po pošti 2.05 kroni.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m. Srednji kračni tlak 736.0 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
26	9. zvečer	732.4	10.8	sr. sever	del. jasno	
27	7. zjutraj	734.2	9.4	sl. svzhod	oblačno	
	2. popol.	733.5	20.8	sl. svzhod	skoro jas.	18.9 mm.

Srednja včerajsnja temperatura 14.3°, normale: 18.8°. Vče raj popoldne toča, vihar, nevihta.

Prostov. požarna branba v Šiški naznanja prežalostno vest o smrti svojega dolgoletnega člana gospoda **Ivana Karla Juvančiča** stotnika prostov. požar. branbe v Šiški

ki je po dolgi, jako mučni bolezni previden s svetotajstvi za umirajoče, danes, v sredo, dne 27. junija, ob 4. uri zjutraj v 52. letu svojega življenja mirno v Gospodu zaspal.

Pozemski ostanke dragega rajncega se bodo v četrtek, dne 28. junija, ob 6. uri popoldne v hiši žalosti, Spodnja Šiška št. 77, svečano blagoslovili, potem prepeljali na pokopališče k Sv. Krištofu in tu položili v rodbinsko rakev.

Sp. Šiška, dne 27. junija 1900.

Okna in vrata že rabljena se kupijo.

Ponudbe na upravništvo „Slovenskega Naroda“ (1259-1)

Lep vrt

z zelenjavo in sadjem vred se bode v soboto, dne 30. junija t. l., ob 9. uri popoldne za več let potom dražbe v najem dal pri hiši št. 6 v Prečni ulici. (1266)

G. Zl. Firm. 176. Einz. II. 42/1.

Bekanntmachung.

Bei dem k. k. Landes- als Handelsgerichte in Laibach wurde die Eintragung der Firma „Davorin Šetinc“

zum Betriebe eines Gemischtwarenhandels und des Davorin Šetinc, Handelsmannes in Oberlaibach, als Inhabers dieser Firma in das Register für Einzelfirmen vollzogen.

K. k. Landes- als Handelsgericht Laibach Abth. III., am 21. Juni 1900.

(Razglas. Pri c. kr. dež. kot trg. sodišču v Ljubljani se je v registru za posamezne firme izvršil vpis tvrdke „Davorin Šetinc“ za trgovanje z mešanim blagom in Davorina Šetinca, trgovca na Vrhniki, kot imejtelja te firme. — C. kr. dež. kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 21. junija 1900.) (1264)

in gotovo bode jako zadovoljni. Iz Etter-jevega sadnega soka narejeno sadno vino je priljubljeno v tisočih rodbin in pridobiva od dne do dne več prijateljev.

(1089-8)

Četrtri ponatis

„Izgubljeni Bog!“

je izšel in se dobiva v L. Schwentnerjevi knjigotržnici komad po 20 vin., po pošti 3 vin. več.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga 5ez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osonni vlak v Jesenic. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzaja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzaja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 8. uri 50 m. in ob 10. uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem

Varaždinske toplice

ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovec).

Železniška postaja — pošta in brzojav.

Analiza po dvornem svetniku profesorju dr. Ludwigu l. 1894. 58° C vroč vrelce, žvepleno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju pri mišični skrtni in kosteni in členkih, boleznih v zgibih in otrpenju po vnetici in zlomljenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih v kolki itd., ženskih boleznih, poltnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obistij, mehurnem kataru, skrofeljnih, angleški bolezni, kovnih diskrazijah, n. pr. zastupljenju po živem srebru ali svincu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na jabolku, prsih, jetrih, v želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovod iz gorskih vrelcev, zdravljenje z mrzlo vodo z douche — in po Kneippu, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravniška godba, katero oskrbujejo člani orkestra zagrebske kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje sleherni dan omnibus goste. Tudi so na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnitvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekte in brošure razpošilja zastoj in poštne prosto

(746-10) oskrbnitvo kopališča.

Hotel I. vrste

s 16 pasajirskimi sobami, velikimi hlevi, ledenico, 3 orale obsezajočim vrtom v velikem provincialnem mestu na Hrvaškem ob železnici se prodaja pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji.

Vprašanja naj se pod „A. P.“ pošlje upravništvu „Slov. Naroda“.

Obvestilo.

S tem naznanjam uljudno, da ne posluje g. Fran Železnik več za me.

(1268-1)

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Gorup.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

- Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI., broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
- „Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI., broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII., broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.
- Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
- Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.
- Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.
- Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.
- Dr. Nevesekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.
- A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
- Po znižani cenil priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.
- Turgenjev: Otol in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.
- Štiri novele, broš. à 20 kr.
- Beneš-Tfebizsky: Blodne duše. Roman, broširan à 70 kr.
- Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.
- Stat nominis umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr.
- Tolstoj: Dva romana, broširana à 70 kr.
- Jelinek: Ukrajinske duše, Povest, broširana à 15 kr.
- Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
- Razne pripovedke, broširane à 40 kr.
- Dve povesti, broš. à 25 kr.
- Theuriet: Undina. Povest, broš. à 20 kr.
- Souvestre: Vilenski brodnik Povest, broš. à 15 kr.
- Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
- Gregorčičevim kritikom, broš. à 30 kr.
- Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširan à 50 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Ana Juvančič rojena Schneider javlja v svojem in v imenu svojih otrok Zore, Ivana in Nade vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti svojega iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta, gospoda

Ivana Karla Juvančiča

veletržca z vinom in posestnika

ki je po dolgi, jako mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, danes, dne 27. junija, ob 4. uri zjutraj, v 52. letu svojega življenja mirno v Gospodu zaspal.

Pozemski ostanke dragega rajncega se bodo v četrtek, dne 28. junija, ob 6. uri popoldne v hiši žalosti, Spodnja Šiška št. 77, svečano blagoslovili, potem prepeljali na pokopališče k Sv. Krištofu in tu položili v rodbinsko rakev.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

Spodnja Šiška, dne 27. junija 1900. (1267)

zaradi zagotovljenja predmetov sena, slame, drv, pre...

Zakupna obravnava bode				Za nastopne približne preskrbovalne potrebščine posadkinih čet, deželno brambovskih oddelkov														
dno	v postaji in v preskrbovalnem magacinu	za zakupno postajo	za čas	n a d a n						na 4	n a m e s							
				ovsa	sena				slame za			meterskih centov	po leti			mehk.		
					4200	3400	4500	5600	škopo	stelje	postelje		mehkih	trdih	premoza		koaksa	
				g r a m o v								d r v a				meterskih centov		
od	do	p o r c i j						282 423 kilogramov		kubičnih metrov		meterskih centov		kilo m				
25. Julija 1900	Gradec	Gradec Schattleiten Ljubno Marein Judenburg Bruck ob Muri	1. septembra 1900	31. avgusta 1901	—	636	118	60	60	814	491	—	29	851	—	—	—	—
23. Julija 1900	Maribor	Maribor Ptuj Celje Slov. Bistrica Strass	1. septembra 1900	31. avgusta 1901	—	356	—	—	—	356	106	—	—	80	—	—	—	—
18. Julija 1900	Ljubljana	Ljubljana Toplice	1. junija 1901	31. avgusta 1901	—	187	112	—	—	299	236	—	23 ¹ / ₂	213	—	—	—	—
30. Julija 1900	Celovec	Celovec in Št. Peter Št. Vid ob G. in Glandorf Beljak (Seebach) Trbiž Malborget Predil (zapor soteske) Jezernica (zapor doline pri Rajblu) Bovec (z zaporom Bovske doline) Wolfsberg	1. septembra 1900	31. avgusta 1901	—	380	109	—	—	489	249	—	—	154	—	—	—	—
9. Julija 1900	Trst	Trst Koper	1. sept. 1900	31. avgusta 1901	—	67	—	—	—	67	223	—	63	65	—	—	—	—
10. Julija 1900	Gorica	Gorica Gradiška	1. sept. 1900	31. avgusta 1901	—	151	120	—	—	271	174	—	—	46 60	—	—	—	—
16. Julija 1900	Pulj	Pulj			—	—	—	—	—	—	3 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	—	—

Za Pulj veljajo ob strani prijavljeni speci...

era in koaksa, potem deloma ovsa za leto 1900/1901.

čet,ov in		Približna tekoča letna potrebščina znaša						
es	mi	sena			slame za		premog	ovsa
		škope	steljo	postelje	mehkih	trdih		
medn.	premog	koaksa			drv			
282	kilogramov	kilogramov	meterskih centov		kubičnih metrov	meterskih centov		

Specialni pogoji

1995	10908	180	6156	1475	1596	23076	
3					21		
2 71	86		53		18	553	106
				6	27		
5 162	110		68	129	39	1164	136
	110		68	123		348	136
370	4400		2800	320	1000	2600	
	130		80	130	580		150
50	210		130	130	560	410	260
	1800		1100	50	100		
320	60		40	30	70	2100	80
1159	4160		2291	708	814	7286	
				12	9		
867	6506		3712	747		5770	
3	1874		1158	48	210		
200	5945		3672	267	264	145	1360
	112		69	117	571		136
				27	91		
				6	29		
				6	33		
				6	29		
	1885		1165	54	131		
230 20	831		514	669	2400	1605 premoga	100 koaksa
				8	17		
214	3845		2078	520		1888	
65						700	
				10			

1. Za postajo **Gradec** se v prvi vrsti reflektuje na dobavo letne potrebščine sena in slame in je pri tem postaviti ceno vštevši užitnine in druge davščine za met. cent od skladišča sena in slame v Gradcu. Z ozirom na v skladišču se nahajajoče režijske zaloge se bode v tem slučaju potrebovalo 11041 q sena, 221 q slame za škope, 6105 q slame za steljo in 2230 q slame za postelje. Za dobavo se nastavijo nastopni dobavni roki:

Meterskih centov	do konca meseca										Opomba
	avg.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	marca	aprila	maja	
	1900					1901					
sena	1500	1500	1500	1500	1000	1000	1000	700	700	641	Dobavni roki za avgust 1900 morajo brezpogojno biti izpolnjeni do 15. istega meseca.
slame za škope	60	—	—	60	—	60	—	41	—	—	
slame za steljo	700	700	600	600	600	600	600	600	600	505	
slame za postelje	300	300	250	250	250	250	230	200	200	—	

V ostalem veljajo za take ponudbe v na ogled razloženem zvezku pogojev za pogodbeni nakup nastavljen določbe. Za postajo Gradec se morejo staviti tudi alternativne ponudbe za zalaganje sena in slame.

Zakupniku se more erarično shraniti sena in slame v Gradcu za čas pogodbe proti letni najemnini 720 K in zavarovanju teh objektov ter napravi malih poprav objekta na svoje stroške prepustiti v najem, potem soperaba erarične centesimalne mostne tehtnice proti plačilu odškodnine za obrabo, katere visokost je pridržana sklepanju pogodbe. Najemnino z navedbo najemščine treba pa je določiti izrecno v ponudbi.

Ako bi se za postajo **Gradec** z dne 1. septembra 1900 vršila zakupna oddaja predmetov sena, slame za steljo, škopu in postelje, se bode ista izvršila še le, ko bodo vporabljene vse režijske zaloge teh predmetov.

V množini premoga, izkazani za postajo **Gradec** so zapopadeni:

a) za garnizijsko bolnico št. 7 v Gradcu za kurjavo bolniških sob za zimske mesece po 200 q Wieserskega svetlega premoga (skupaj 1200 q).

b) za pekarijo kruha vojaškega preskrbovalnega magacina v Gradcu na mesec okoli 325 q Voitsbergskega premoga (skupaj 3900 q).

c) za pehotno kadetno šolo v Liebenau-u Wieserskega svetlega premoga in sicer poleti na mesec po 23 q; po zimi po 180 q (skupaj 1218 q).

d) ostanek za garnizijo Gradec Voitsbergskega premoga (skupaj 16.758 q).

e) Vrhu tega se za izdelavanje dvopeke pri pekariji vojaškega preskrbovalnega magacina v Gradcu potrebuje na leto okoli 700 do 1000 q Fohnsdorfskega premoga.

2.) V postaji **Maribor** je seno kakor v ostalih postajah brezpogojno vezati s slamo.

Za postajo **Maribor** se vzprejemajo tudi alternativne ponudbe za zalaganje letne potrebščine predmetov seno in slama, pri čemer so določeni sledeči oddajni roki:

Za seno v avgustu in septembru 1900. l. vsak mesec po 1000 q, od oktobra do konca decembra 1900. l. vsak mesec po 800 q, slame za steljo v avgustu in septembru 1900 po 500 q, od oktobra do konca decembra 1900. l. po 600 q, in posteljne (zmedene) slame v avgustu in septembru 1900 vsak mesec po 500 q, od oktobra do konca decembra 1900. l. po 80 q, poslednje 3 obroke le za slučaj lastne režije za vezanje sena.

Obenem se glede potrebščine za trda drva za postajo **Maribor** pri obravnavi ki je za zagotovljenje določena za to postajo sprejemajo tudi ponudbe na zalaganje tega predmeta. Zalagalni roki se določajo nastopno:

V mesecu septembru 1900 in v mesecih januar, februar in marc 1901 po 100 m³, v mesecih oktober, november in december 1900 po 200 m³.

Za zalaganje drv, kakor za morebitno zalaganje sena in slame, veljajo določbe, ki se nahajajo za pogodbeni nakup v razloženem zvezku pogojev, za potrebščino premoga v Mariboru se ozira le na ponudbe za zakupno oddajo istih z vzdrževanjem predpisane rezervne množine. Ta potrebščina premoga zadeva samo četno bolnišnico, pehotno kadetno šolo in pehotno vojašnico. Dobavitelj pa je zavezan, da za izdelovanje prepeciva pri oskrbovalnem magacinu v Mariboru potrebni premog v koscih dobavi po pogodbenih cenah.

Zakupnikom se morejo za čas pogodbe, toda samo proti plačilu najemnine, vzdrževanju objekta na svoje stroške in zavarovanju dotičnega objekta potom najema prepustiti v porabo in sicer:

V **Mariboru** shraniti za seno in slamo proti letni najemnini 728 K;

v **Ptuju** skladišče za oves, seno in slamo proti letni najemnini 20 K, oziroma 30 K, potem erarični drveni prostor proti letni najemnini 100 K;

v **Celji** skladišče za oves, seno in slamo, erarični drveni prostor in shrambo za premog proti letni najemnini 40 K, oziroma 80 K, 100 K in 32 K.

Omenjene dovoljene najemne vporabe pa se morajo v ponudbi izrecno pogoditi ter je tudi navesti najemnino.

3. Za postajo **Ljubljana** se sprejemajo ponudbe na zalaganje 814 m³ trdih drv (polen) za kurivo à 423 kg., zadnje seče, in se določajo zalagalni roki nastopno:

V septembru 100 m³, v oktobru 250 m³, v novembru 1900. l. 150 m³, v aprilu 150 m³, v maju 1901. l. 164 m³.

4. V postajah **Celovec** in **Beljak** zahteva se samo dajanje Fohnsdorfskega premoga. V postaji **Trbiž** se oddaja krmskih predmetov izvrši lahko akordnim potom.

5.) Za konje infanterijske ekvitacije v **Trstu** ima zakupovalec oddajati krmo v zimskih mesecih. Za drva se sprejemajo tudi ponudbe na zalaganje in se določajo dobavni roki nastopno: V mesecih september, oktober in december 1900 po 800 m³ vsak mesec.

6.) Za postajo **Gorica** se lahko stavijo tudi alternativne ponudbe za zalaganje letne potrebščine 700 q angleškega premoga v koscih, katere je dati v 4 mesečnih obrokih od oktobra 1900. l. do januarja 1901. l. Za pekarijo se reflektuje samo na angleški premog v koscih, za oddajo za čete samo na Trboveljski rujavi premog v koscih.

Zakupniku za krmske predmete v **Gorici** more se prepustiti v porabo erarično shraniti za seno in slamo blizu Fran Josipove vojašnice za pogodbeno dobo proti letni najemščini 600 K, napravo malih popravil objekta na svoje stroške proti plačilu hišno-najemniškega davka in zavarovanju tega predmeta. To je treba izrecno pogoditi v ponudbi.

Pri potrebščini premoga velja gornja številka kot potrebna množina za Trboveljski premog (rujavi) v koscih spodnja številka pa kot potrebna množina angleškega premoga v koscih.

7.) Za postajo **Pulj** vzprejemajo se le ponudbe za zalaganje 1230 q sena, 620 q slame za steljo, 1860 q slame za postelje, 6370 q premoga in 2550 m³ trdih drv po 423 kg zadnjega sekanja, pri čemer se zalagalni obroki naslednje določujejo:

V mesecu		sena	slame za steljo	slame za postelje	premog	trdih drv
		meterskih centov				kubičnih met.
avgust	1900	100	100	400	—	—
september	»	300	100	200	400	—
oktober	»	300	200	—	800	—
november	»	300	220	200	800	500
december	»	230	—	400	800	500
januar	1901	—	—	200	800	300
februar	»	—	—	—	800	500
marcij	»	—	—	460	800	500
april	»	—	—	—	800	250
maj	»	—	—	—	300	—
junij	»	—	—	—	300	—
julij	»	—	—	—	270	—

Natančneji pogoji za ta zalaganja nahajajo se v zvezku pogojev za pogodbeni kup, razpoloženem na ogled.

